

Till/
Nämnden för funktionshinder och habilitering
Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

Samverkan med funktionshindersorganisationer i den kommande landstingsregionen i Västerbotten

I samband med att landstinget vid årsskiftet övergår i en landstingsregion med utökat uppdrag har samverkan med civilsamhället och intresseorganisationer beretts i samverkan med organisationer och nätverk. Nya uppdrag innebär nya arenor för samverkan.

Det har kommit till vår kännedom att landstinget i Västerbotten berett samverkan med patient- och anhörigföreningarna i länet inför regionens sjösättning efter nyår. Vi har som enskild organisation erhållit en mängd dokument från samarbetsorganet Funktionsrätt Västerbotten. I detta material beskrivs beredningen av samverkan, hur val till samverkan ska ske, vilka organisationer som berörs, procentsatser och övriga beräkningar för hur representationen ska ses samt vilka platser och roller som ska reserveras för samarbetsorganet Funktionsrätt Västerbotten.

Vi vädjar nu till landstingets nämnd för funktionshinder och habilitering att en gång för alla försöka förstå och respektera vår inställning till denna form av samverkan. Det bör efter alla dessa år av samverkan framgå tydligt att:

- Vi är inte medlemmar i samarbetsorganet Funktionsrätt Västerbotten. Vi har själva valt att lämna samarbetet i dåvarande HSO. Vi är inte en patient- eller anhörigorganisation. Vi tillhör den funktionshinderspolitiska rörelsen som alltid fört sin egen talan.
- Vi är en organisation som verkar i ett land där föreningsfrihet råder, vi väljer själva hur och med vilka vi samverkar och samarbetar, ingen annan gör det åt oss – vi för vår egen talan.

- Vi har mångåriga och goda erfarenheter av dialog med statliga och kommunala myndigheter och övriga offentliga aktörer i Sverige.
- Vi har mångåriga och goda erfarenheter av dialog med landsting och regioner, då främst i frågor som rör synrehabilitering och hjälpmedel, men också i dem som rör organisationers möjlighet att verka fritt samt i den etiska dialogen i vården där SRF varit tongivande i att samhället bör anta ett nyanserat och kritiskt tänkande i frågor som rör bioteknisk utveckling, ex; prenatal diagnostik/terapi samt i dialogen kring eutanasi kopplat till människans värdighet och mänskliga rättigheter.
- Vi kommer aldrig att sätta oss i samverkan med regionen på ett mandat som innebär att vi ska företräda alla de patient- anhörig- och funktionshindersorganisationer som ingår i samarbetsorganet Funktionsrätt. Vi skulle aldrig med bibehållen självrespekt kunna ta på oss ansvaret att företräda organisationer och samarbetsorgan som vi inte utgör en del av – det är inte seriöst. Vi utgår från medlemmarnas kunskap om sin livssituation och dess idéer om utveckling och förändring i all samverkan och dialog vi för i vårt intressepolitiska arbete. Så har SRF arbetat och så vill vi fortsätta vår dialog med samhället.
- Vi accepterar därför inte heller att andra - som inte har vår kunskap om att leva med en synnedsättning eller att vara blind - ska föra vår talan i samverkan med regionen. Vi för vår egen talan.

Att samhället i all välmening vill "tala över huvudet på" personer med funktionsnedsättning har vi lång erfarenhet av. Att åter behöva påminnas om hur det blir när andra: "experter" och "förståsigpåare" tar sig rätten att definiera oss och våra behov känns olustigt. Det strider mot demokratiska principer och är i grunden ett övergrepp på de konventioner om mänskliga rättigheter som Sverige har antagit.

Vi måste med sorg konstatera att SRF Västerbottens roll i samverkan med landstinget/regionen har förlorats i pågående beredning av regional samverkan. Vi har inte beretts tillfälle att yttra oss över liggande förslag. Vi kommer inte att kunna representera vid något av de forum som

presenteras i förslaget. Vi kommer inte att acceptera att någon annan än vi själva för vår talan i de samråd som rör funktionshinderspolitisk utveckling generellt och i de samråd som rör synskadades intressen specifikt.

Vi vill avsluta med några frågor till landstingets Nämnd för funktionshinder och habilitering:

- Tror ni på fullaste allvar att vi inom funktionshindersrörelsen kan företräda varandra i alla de unika behov som finns i frågor som rör vård, rehabilitering, infrastruktur, kultur, idrott mm?
- Varför för ni inte dialog med alla etablerade parter i pågående beredning av samverkan? Varför stänger ni ute oss som inte tillhör Funktionsrätt Västerbotten? De har inget mandat att föra vår talan.
- Varför passar ni inte på tillfället att se möjligheten i en förnyad samverkan, där moderna kommunikationsvägar öppnar nya plattformar för funktionell och öppen dialog kring specifika och aktuella frågor som rör delar eller hela samverkansarenan?
- Varför passar ni inte på att ge alla organisationer - med ett sammantaget spektrum av unika erfarenheter och kunskaper – en arena att var och en komma till tals i frågor som specifikt engagerar och berör dem?

Vi är övertygade om att ni och vi skulle få ut så mycket mer av samverkan om vi släpper på förlegade arbetsformer med byråkratiska företrädarstrukturer till förmån för en öppen dialog kring aktuella och specifika frågor där parterna verkligen, och på riktigt, kan bidra till utveckling.

Vi är också övertygade om att vi som organisation kan bidra till utveckling genom att ge alternativa perspektiv på en mängd frågor som rör regionens ansvar och utveckling. Vi står beredda att ta vårt ansvar, men hur ställer sig Nämnden för funktionshinder och habilitering till samverkan med oss? Vill landstinget/regionen inte längre samverka med oss?

Detta är viktiga frågor för oss som vi önskar få svar på så snart som det är möjligt. Ges vi inte, i likhet med övriga etablerade parter, tillträde till de samverkande arenorna måste vi som intressepolitisk organisation hitta alternativa vägar för dialog och opinionsbildning i de regionala frågor som berör och engagerar oss.

Styrelsen för Synskadades Riksförbund i Västerbotten

Sören Lundgren
Christina Reis Sjögren
Monica Svedesjö
Camilla Engström
Tommy Strindlund
Susanne Boström
Asker Dahlstedt